

Wykonanie Uchwały Nr XXXI/244/2009 z dnia 25 marca 2009r. w sprawie programu pomocy dziecku i rodzinie w Świętochłowicach.

W związku z tym, iż jest to program rozłożony na lata 2009 – 2015 do realizacji na następne lata pozostawiono następujące zadania: trener rodzinny, streetworker, grupa edukacyjna dla rodziców dzieci dorastających, rozwój placówek opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego, obozy terapeutyczne dla wychowanków placówek wsparcia dziennego, utworzenia Ośrodka Wsparcia Rodziny, utworzenie całodobowej socjalizacyjnej placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinkowego, grupa wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków placówek i rodzin zastępczych. W 2010r Ośrodek Pomocy Społecznej zrealizował następujące zadania:

a) „Lepiej razem niż osobno” - Zespoły Interdyscyplinarne

W 2010r. zwołane zostały 3 Zespoły Robocze. Każdorazowo koordynatorem zespołu był pedagog szkolny. Zwołane zostały z powodu nagannego zachowania uczniów oraz dużej niewydolności wychowawczej ich rodziców. Dwie z tych spraw są w toku, jedna zaś zakończyła się skierowaniem wniosku do Sądu o umieszczenie małoletnich w placówce opiekuńczo – wychowawczej, co zostało zrealizowane.

Ponadto odbyły się cykliczne spotkania Liderów Zespołu Interdyscyplinarnego. Członkowie zespołu omawiali na bieżąco problemy, z jakimi borykają się służby w realizacji swoich statutowych zadań. Największe problemy, jakie zgłaszano na spotkaniach to:

- Brak miejsc gdzie można umieścić nieletnich będących na ucieczce z MOW. Na umieszczenie w Policyjnej Izbie Dziecka nie zezwalają przepisy, zaś umieszczenie ich w placówkach opiekuńczo wychowawczych kończy się ich ucieczką zanim zostaną odebrane przez macierzystą placówkę.
- Brak miejsc gdzie można umieszczać dzieci z interwencji, które ukończyły już 10 rok życia. Rozwiązaniem tego problemu byłoby utworzenie na terenie miasta placówki Interwencyjnej.
- Brak psychiatrów dziecięcych. Uzyskanie terminu do lekarza tej specjalności na terenie województwa oznacza kilkumiesięczne oczekiwanie na termin, widoczna zaś jest eskalacja zaburzeń w sferze psychicznej i emocjonalnej u dzieci i młodzieży.
- Brak jest miejsca, gdzie mogłaby być prowadzona systematyczna terapia rodzinna, która w wielu przypadkach ograniczałaby problem przemocy domowej. Obecna kadra terapeutów zatrudnionych w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej oraz w Ośrodku Pomocy Społecznej jest niewystarczająca.
- Brak jest zespołu do spraw wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka. W mieście istnieją dobrze wyposażone placówki oświatowe, np. BIOFIDBEG w Gimnazjum Specjalnym, Sala doświadczenia i rehabilitacyjna w Specjalnej Szkole Podstawowej Nr 10 oraz są przedszkola Integracyjne. Należałoby zastanowić się nad możliwością optymalnego wykorzystania posiadanych zasobów na rzecz społeczności lokalnej oraz powołania takiego zespołu.
- Za mało miejsc w Przedszkolach Integracyjnych.
- Zbyt mało świetlic, w których prowadzonoby zajęcia terapeutyczne i profilaktyczne. Jednym z rozwiązań jest wejście we współpracę z Sądem Rejonowym w Chorzowie i utworzenie ośrodków kuratorskich. Po stronie Miasta istnieje obowiązek wskazania lokalu na taką placówkę, zaś jej całe utrzymanie leży w gestii Sądu.

Opracowano również broszurkę informacyjną na temat działalności zespołu oraz poszczególnych instytucji. Ze względu na brak finansów broszurka ta nie została wydana.

b) Doskonalenie zawodowe pracowników instytucji i organizacji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie

W celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych dwaj pracownicy Działu Pomocy Dziecku

i rodzinie uczestniczyli szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego w ramach projektu systemowego pt.: Kształcenie i doradztwo dla kadr pomocy i integracji społecznej.

Ponadto pracownicy Klubu Młodzieżowego oraz Świetlicy Socjoterapeutycznej wzięli również udział w szkoleniach organizowanych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego, a także w organizowanych przez Fundację "Ulica" konferencji „Pomoc systemowa – Realna perspektywa pomocy środowiskom wykluczonym”, szkoleniu *Praca z dziećmi marginalizowanymi oraz ich rodzinami*, zaś jeden pracownik Świetlicy oraz jeden pracownik Klubu uczestniczyli w comiesięcznych spotkaniach grup roboczych organizowanych przez Fundację „Ulica”. Spotkania te zawierały elementy superwizji.

c) Praca edukacyjno - terapeutyczna z rodzicami, którym czasowo ograniczono władzę rodzicielską poprzez umieszczenie dziecka w opiece zastępczej

Zgodnie z zadaniami nałożonymi przez ustawę prowadzone była praca socjalna z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych. Praca ta polegała na spisaniu kontraktu w jak najszybszym czasie po umieszczeniu dziecka w placówce lub rodzinie zastępczej.

Głównym zadaniem kontraktu była ścisła współpraca pracownika z rodziną w celu poprawienia sytuacji materialnej i bytowej rodziny oraz ubiegania się o powrót dziecka do domu rodzinnego. Kontraktami były objęte głównie środowiska z problemami uzależnień od alkoholu oraz długotrwałego bezrobocia. W pierwszym przypadku kluczową rolę odgrywało realizowanie terapii dla osób uzależnionych oraz utrzymanie abstynencji. Natomiast problem bezrobocia wymagał ścisłej współpracy z PUP w Świętochłowicach na rzecz podejmowania kursów zawodowych oraz poradnictwa zawodowego. Alternatywą dla tej dysfunkcji był realizowany przez Ośrodek Projekt Systemowy „Kompas”. Zgłoszono do uczestnictwa w projekcie 2 rodziny. Jedna z matek zrezygnowała, bo podjęła pracę. Druga z matek w ramach projektu uczestniczyła w spotkaniach z doradcą zawodowym oraz w kursach zawodowych - obsługa kas fiskalnych. Ponadto uczestniczyła w warsztacie terapeutycznym dla rodziców z problemami opiekuńczo – wychowawczymi oraz przyznano jej pomoc asystenta rodzinnego.

W 2010r. spisano 25 takich kontraktów, czego 4 rodziny mimo ich spisania nie podjęły współpracy. W pozostałych przypadkach rodziny nawet nie podjęły chęci współpracy, czyli spisania kontraktu. W tych przypadkach niezwłocznie informowany jest sąd rejonowy o braku współpracy rodziców oraz formułowany jest wniosek o pozbawienie ich władz rodzicielskich, co pozwala na skierowanie dzieci do adopcji.

Pracownik bardzo ściśle współpracował z placówkami w kwestii monitorowania częstotliwości i jakości spotkań rodziców z ich dziećmi. W tym celu wystosowano 40 pism do placówek. Ponadto współpracował w tym zakresie z takimi instytucjami jak Specjalistyczny Ośrodek dla Ofiar Przemocy „Przystań”, ORPA, Sąd Rejonowy, Policja, Szpitale, MZBM. W przypadku zakończonych już procesów 3 rodziny wywiązały się ze współpracy, co zakończyło się powrotem 5 dzieci do domów rodzinnych.

Ponadto pracownik socjalny organizował i uczestniczył w 10 spotkaniach wychowanków Rodzinnego Domu Dziecka oraz 40 spotkaniach wychowanków rodzin zastępczych z rodzicami naturalnymi. Spotkania te odbywały się w świetlicy Domu Złotej Jesieni lub sali szkoleniowej Ośrodka Pomocy Społecznej w godzinach popołudniowych.

d) Starszy Przyjaciół

Głównym założeniem programu jest pomoc dzieciom z rodzin niewydolnych wychowawczo lub będących w trudnych sytuacjach życiowych w przewyciężaniu ich problemów edukacyjnych i emocjonalnych. Starszy Przyjaciół swoją postawą modeluje zachowanie swojego podopiecznego.

W celu pozyskania nowych kandydatów kontynuowana była współpraca z Kołem Wolontariuszy „ISKRA” działającym przy Zespole Szkół Technicznych w Chorzowie oraz rozwieszano stosowne plakaty na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Śląskiego. Niestety nie ma nowych chętnych do podjęcia się tego zadania.

W okresie sprawozdawczym w ramach program „Starszy Przyjaciel” 1 wolontariusz sprawowało bezpośrednią opiekę nad 1 dzieckiem. Ponadto w świetlicy pracę wychowawców wspomagało 5 wolontariuszy, zaś 1 wolontariusz prowadzi zajęcia kompensacyjno – wyrównawcze z języka angielskiego.

e) Propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego

Jednym z ważniejszych zadań jest pozyskanie i przeszkalanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W celu pozyskiwania nowych kandydatów nadal prowadzono akcję promującą rodzicielstwo zastępcze. Roznoszono ulotki oraz plakaty do takich instytucji jak Urząd Miasta, poradnie rodzinne, szkoły i przedszkola.

f) Poszukiwanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych, w tym także zawodowych rodzin zastępczych

W 2010 r. na podstawie pozytywnej opinii tutejszego Ośrodka, pozytywnej opinii psychologicznej oraz ukończonego szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze zakwalifikowano jedną rodzinę na rodzinę zastępczą wielodzietną zawodową. Na początku października podpisano z nią umowę o pełnienie funkcji zawodowej niespokrewnionej z dzieckiem rodziny zastępczej wielodzietnej i w krótkim czasie umieszczono tam 3 dzieci, które wymagały natychmiastowego umieszczenia w pieczy zastępczej.

W przeciągu roku zgłosiły się jeszcze dwie rodziny pragnące zostać rodzinami zastępczymi. Po przeprowadzeniu wnikliwej weryfikacji tych rodzin (wywiad rodzinny oraz badanie psychologiczne) jedynie jedna z rodzin uzyskała pozytywną opinię Ośrodka i skierowana zostanie na szkolenie do Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w celu odbycia stosownego szkolenia.

Ponadto pracownik Działu na zlecenie sądu przeprowadził 17 wywiadów opiniujących kandydatów na spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze. Jedynie 7 rodzin uzyskało statut rodziny zastępczej i umieszczono w nich 9 dzieci.

g) „Nie taki diabeł straszny jak go malują” – grupa wsparcia dla małoletnich dzieci umieszczonych na mocy postanowienia sądu w różnych formach opieki zastępczej

Zajęcia terapeutyczne dla dzieci umieszczonych w niespokrewnionych rodzinach zastępczych, zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzinach zastępczych oraz Rodzinnym Domu Dziecka Nr 1 w Świętochłowicach były prowadzone od marca do grudnia z przerwą wakacyjną w miesiącach lipcu i sierpniu. Zajęcia odbywały się w Klubie Młodzieżowym „Dziupla” w Świętochłowicach. Miały formę cykliczną i obejmowały 9 spotkań. Grupa terapeutyczna liczyła do 6 osób i była prowadzona przez jednego pedagoga. Celem tych spotkań było przywrócenie podopiecznym równowagi psychicznej oraz ich adaptacja do nowych warunków.

Wynikiem uczestnictwa dzieci w grupie terapeutycznej było zminimalizowanie kosztów emocjonalnych związanych z sytuacją odebrania i powrót do równowagi, jak również pełna adaptacja w nowych warunkach i poprawa funkcjonowania w środowisku.

h) Wsparcie i terapia rodzin zastępczych

W roku sprawozdawczym kontynuowane były spotkania dla niespokrewnionych rodzin zastępczych prowadzone przez psychologa. Na tych spotkaniach rodzice zastępczy mają możliwość podzielenie się swoją aktualną sytuacją rodzinną oraz trudnościami wychowawczymi, z jakimi się spotykają w pracy z przyjętymi dziećmi. Poruszane były tematy wzajemnych stosunków między dziećmi biologicznymi a dziećmi przyjętymi do rodziny. Omawiano także trudności, z jakimi spotykają się opiekunowie w kontaktach z szkołą, przedszkolami oraz innymi instytucjami. Rodziny prowadzące Pogotowia podzieliły się swoimi refleksjami i odczuwanymi trudnościami związanymi z oddawaniem dzieci.

i) Realizacja indywidualnych programów usamodzielniani

W 2010r. 8 wychowanków rodzin zastępczych oraz 10 wychowanków placówek rozpoczęło proces usamodzielniania. W przeciągu roku z pomocy pieniężnej na kontynuację nauki korzystało 40 wychowanków rodzin zastępczych, 7 wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, 9 wychowanków specjalnych ośrodków wychowawczych, 5 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych oraz 1 wychowanek Zakładu Poprawczego. Wychowankowie pobierali naukę w różnego typu szkołach: 3 uczęszczało do gimnazjum, 12 do szkół zawodowych, 9 do techników, 16 do liceów, 10 do szkół policealnych oraz 12 na uczelnie wyższe.

j) Mieszkanie chronione

W roku sprawozdawczym dokonano przekształcenia mieszkania chronionego, które służyło do tej pory pensjonariuszom Środowiskowego Domu Samopomocy i przekształcono w Mieszkanie Chronione dla usamodzielniających się wychowanków. Prawo do przebywania w mieszkaniu chronionym mają wychowankowie placówek czy rodzin zastępczych, którzy nie mają możliwości powrotu do rodziny biologicznej i w chwili usamodzielnienia nie otrzymali własnego mieszkania. W miesiącu wrześniu umieszczono tam 3 wychowanków. Wychowankowie otrzymali decyzją prawo pobytu w Mieszkaniu przez 3 miesiące próbne, a następnie przedłużano im pobyt do czasu uzyskania samodzielnego mieszkania. Ich przedłużanie uwarunkowane jest aktywną współpracą w tym zakresie z działem mieszkaniowym MZBM oraz pracownikiem socjalnym w realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. Maksymalny okres pobytu w mieszkaniu chronionym wynosi 24 miesiące. Prowadzony był stały monitoring - pracownik socjalny odwiedzał mieszkańców Mieszkania Chronionego 2 razy w miesiącu.

Opłata za mieszkanie jest uzależniona od dochodu wychowanków i jest określona w uchwale nr LII/392/10 Rady Miejskiej w Świętochłowicach z dnia 16.06.2010r. Średni koszt utrzymania Mieszkania Chronionego ustalono w 2010 roku na kwotę 416,54 zł., zaś dochód jaki uzyskano z wynajmu mieszkania przez 3 wychowanków przez okres od 15 września do 31 grudnia 2010r. wyniósł 874,71 zł.

PREZYDENT MIASTA
Koś
Dawid Kostempski